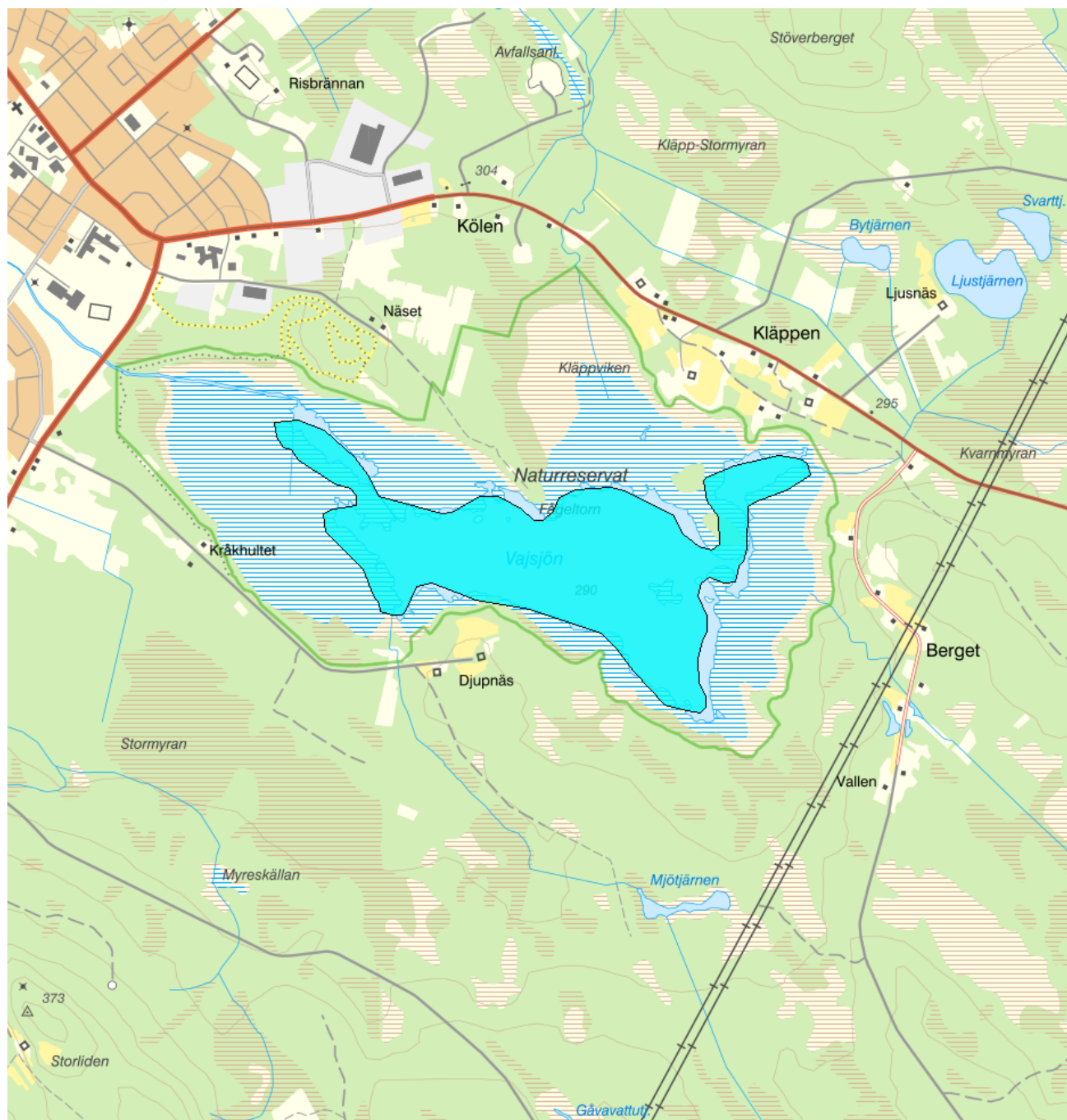

Vajsjön - WA94005197 / SE720416-167623

Förvaltningscykel 2 (2010 - 2016)

Vattenkategori	Sjö	Län	Västerbotten - 24
Typ	Vattenförekomst	Kommun	Norsjö - 2417
Distrikt	1. Bottenviken (nationell del) - SE1	Yta (km²)	0,8
Huvudavrinningsområde	Skellefteälven - SE20000		

Mer information <http://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA94005197>

Miljö kvalitetsnorm

Ekologisk status

Kvalitetskrav

■ God ekologisk status 2021

Version: Beslutad

Den ekologiska statusen i ytvattenförekomsten har klassificerats till måttlig, otillfredsställande eller dålig. Vattenmyndigheten har bedömt att det finns skäl att fastställa miljö kvalitetsnormen till god ekologisk status med tidsfrist till 2021 i enlighet med 4 kap 2§ Vattenförvaltningsförordningen (SFS 2004:660).

Motivering till kvalitetskrav

▲ *Motiveringstexter kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet*

Konnektivitet

I vattenförekomsten eller i närliggande vattenförekomster finns ett eller flera av människan skapade vandringshinder. Detta bidrar till att ekologisk status idag är sämre än god. Information om vilken typ av vandringshinder det handlar om finns under rubriken Påverkanskällor. För att nå god ekologisk status behöver fria vandringsvägar för fisk och andra organismer skapas. Under rubriken Åtgärder finns det mer att läsa. Först måste det utredas vilka åtgärder som är lämpliga på den här platsen. I nästa skede utförs åtgärderna så att miljö kvalitetsnormen uppnås inom utsatt tid. Det kan dock vara svårt att hinna med åtgärder innan 2015, eftersom den administrativa kapaciteten och resurserna för offentlig finansiering kan visa sig vara otillräckliga. I vissa fall kan även lagstiftningen behöva ses över. Sammantaget kan processen därmed innebära orimliga kostnader. Därför beslutas att vattnet får ett undantag i form av tidsfrist till 2021.

Kemisk ytvattenstatus

Kvalitetskrav

God kemisk ytvattenstatus

God kemisk ytvattenstatus 2015 med undantag för kvicksilver (Hg) och polybromerade difenyletrar (PBDE). Ämnen vars påverkan i första hand kommer ifrån atmosfäriskt nedfall från långväga lufttransporter efter förbränning av varor. Ämnena överskrider sina respektive gränsvärden i fisk i alla Sveriges vattenförekomster (se referenser från NRM i referensbiblioteket i VISS: 53314 och 53315). Även om halterna minskar generellt på grund av restriktioner är det svårt att veta när god kemisk status kommer att uppnås. Undantag sätts i form av mindre strängt krav med skälen tekniskt omöjligt.

Undantag - Mindre stränga krav

Kvicksilver och kvicksilverföreningar

Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus

▲ *Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet*

Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts för kvicksilver (Hg), i enlighet med bilaga 6 till Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2013:19) om statusklassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvattenstatus. Halterna av kvicksilver bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster (se referens från SLU i referensbiblioteket i VISS: 51583 eller IVLs biotadatabas: 51273). Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av kvicksilver till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Den största påverkan av kvicksilver består av atmosfärisk deposition vars ursprung är långväga, globala atmosfäriska utsläpp från tung industri och förbränning av stenkol. I Sverige har en stor mängd av det nedfallande atmosfäriska kvicksilvret under lång tid ackumulerats skogsmarkens humuslager, varifrån det kontinuerligt sker ett läckage till ytvattnet med påföljande ackumulering i vattenlevande organismer och fisk. Problemet bedöms ha en sådan omfattning och karaktär att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar att åtgärda det. De nuvarande halterna av kvicksilver (december 2015) får dock inte öka.

Bromerad difenyleter

Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus

▲ *Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet*

Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts för bromerade difenyletrar (kongenerna 28, 47, 99, 100, 153 och 154), även kallade polybromerade difenyletrar (PBDE), i enlighet med bilaga 6 till Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2013:19) om statusklassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvattenstatus. Halterna av PBDE bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster (se referenser från NRM i referensbiblioteket i VISS: 53314 och 53315). Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av PBDE till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Problemet beror främst på påverkan från långväga luftburna föroreningar och bedöms ha en sådan omfattning och karaktär att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar att åtgärda det. De nuvarande halterna av PBDE (december 2015) får dock inte öka.

Statusklassning

Status ?

- Ekologisk status
- Tillkomst/härkomst
- Kemisk status

Klassificering

- Måttlig
- Naturlig
- Uppnår ej god

- Kemisk status utan överallt överskridande ämnen

 Ej klassad**Ekologisk status - Biologiska kvalitetsfaktorer** ?

Växtplankton

 Ej klassad

Näringsämnespåverkan växtplankton

 Ej klassad

Totalbiomassa

 Ej klassad

Trofiskt planktonindex (TPI)

 Ej klassad

Andel blågrönalger

 Ej klassad

Artantal för växtplankton

Klorofyll a

 Ej klassad

Bottenfauna

 Ej klassad

ASPT

 Ej klassad

BQI

 Ej klassad

MLA

 Ej klassad

Makrofyter

Makrofyter, trofiindex

Fisk

 Ej klassad

Fisk i sjöar (EQR8)

Ekologisk status - Fysikalisk kemiska kvalitetsfaktorer ?

Allmänna förhållanden Fys-kem

 Ej klassad

Näringsämnen

 Ej klassad

Ljusförhållanden

Syrgasförhållanden

Försurning

 Ej klassad

Särskilda förorenande ämnen

 Ej klassad

Icke syntetiska ämnen

 Ej klassad

Arsenik

 Ej klassad

Koppar

 Ej klassad

Krom

 Ej klassad

Uran

 Ej klassad

Zink

 Ej klassad

Syntetiska ämnen

 Ej klassad

Ammoniak

 Ej klassadIcke-dioxinlika PCB'er (6 PCB:
28,52,101,138,153,180) Ej klassad

Nitrat

 Ej klassadPFOS - Perfluoroktansulfonsyra och dess
derivater**Ekologisk status - Hydromorfologiska kvalitetsfaktorer** ?

Hydromorfologi

 Måttlig

Konnektivitet i sjöar

 Måttlig

Längsgående konnektivitet i sjöar

 MåttligKonnektivitet till närområde och svämplan
kring sjöar

Hydrologisk regim i sjöar

 Hög

Vattenståndsvariation i sjöar

 Hög

Avvikelse i vinter- eller sommarvattenstånd	☒ Hög
Vattenståndets förändringstakt i sjöar	☒ Hög
Morfologiskt tillstånd i sjöar	☒ Hög
Förändring av sjöars planform	☐ Ej klassad
Bottensubstrat i sjöar	
Strukturer på det grunda vattenområdet i sjöar	☐ Ej klassad
Närområdet runt sjöar	☒ Hög
Svämplanets strukturer och funktion runt sjöar	☒ God

Hydromorfologi cykel 1 2004-2015

Kontinuitet	
Förekomst av artificiella vandringshinder	
Hydrologisk regim sjöar	
Föreskriven regleringsamplitud för sjöar	
Påverkan på vattenståndsförändringar i sjöar	
Morfologiska förhållanden	
Markanvändning i närmiljön	
Markanvändning i delavrinningsområdet	
Död ved/Antal vedbitar	
Antal diken per km	
Förändrad litoral zon	

Kemisk status ?

Klassning av prioriterade ämnen och andra ämnen av betydelse

Prioriterade ämnen	☒ Uppnår ej god
Bekämpningsmedel	
Industriella föroreningar	
Bromerad difenyleter	☒ Uppnår ej god
Tungmetaller - grupp	☒ Uppnår ej god
Bly och blyföreningar	☐ Ej klassad
Kadmium och kadmiumföreningar	☐ Ej klassad
Kvicksilver och kvicksilverföreningar	☒ Uppnår ej god
Nickel och nickelföreningar	☐ Ej klassad
Övriga föroreningar	

Miljöproblem och påverkanskällor**Miljöproblem ?**

	Klassificering
1. Övergödning och syrefattiga förhållanden	☒ Nej
2. Miljögifter	☒ Ja
3. Försurning	☒ Nej
4. Förändrade habitat genom fysisk påverkan	☒ Ja
4.1 Flödesförändringar	☒ Nej
4.2 Konnektivitetsförändringar	☒ Ja
4.3 Morfologiska förändringar	☒ Nej
5. Främmande arter	☐ Ej klassad
6. Annat betydande miljöproblem	

Påverkanskällor ?

Klassificering

1. Punktkällor	
2. Diffusa källor	
2.6 Diffusa källor - Andra relevanta	
2.6.3 Atmosfärisk deposition	■ Betydande påverkan
3. Vattenuttag	
4. Flödesreglering och morfologiska förändringar	
4.2 Flöde och morfologi - Verksdamm, vattenkraft	☐ Ej klassad
4.5 Flöde och morfologi - Vattenflödesreglering	☐ Ej klassad
4.5.4 Flöde och morfologi - Reglering för kraftproduktion	☐ Ej klassad
4.8 Flöde och morfologi - Tröskeldammar och grunddammar	■ Betydande påverkan
5. Fysiska förändringar av sjöar och vattendrag	☐ Ej klassad
7. Annan morfologisk påverkan	
7.1 Andra morfologiska förändringar - Barriärer	■ Betydande påverkan
7.1.1 Andra morfologiska förändringar - Vägtrummor	☐ Ej klassad
7.1.2 Andra morfologiska förändringar - Andra barriärer	☐ Ej klassad
8. Annan signifikant påverkan	

Åtgärder

Här presenteras de föreslagna och genomförda åtgärderna för vattenförekomsten.

Juridiskt bindande åtgärder i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram

Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram innehåller de åtgärder som myndigheter och kommuner behöver genomföra för att miljö kvalitetsnormerna ska följas. Åtgärdsprogrammen för respektive vattendistrikt hittar du på www.vattenmyndigheterna.se.

Åtgärderna i åtgärdsprogrammet är administrativa åtgärder som är juridiskt bindande. Dessa syftar till att bana väg för de åtgärder som genomförs direkt i vattenmiljöerna för att förbättra vattnets ekologiska och kemiska status.

Möjliga, planerade, pågående och genomförda åtgärder för bättre vattenkvalitet

Nedan visas genomförda och planerade åtgärder samt föreslagna åtgärder som kan behöva genomföras för att uppnå bättre vattenkvalitet. Åtgärderna är inte juridiskt bindande, utan en del i den långsiktiga planeringen för bättre vatten. Det kan finnas ytterligare åtgärder som av olika anledning ännu inte blivit registrerade. Vattenmyndigheterna välkomnar synpunkter och konkreta förbättringsförslag på föreslagna åtgärder.

Möjliga åtgärder i Förvaltningscykel 2 (4 st)

Förslag på åtgärder som är möjliga att genomföra eller skulle behöva genomföras för att nå god vattenstatus.

Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspänn	Totalkostnad	Flaggor
Nedströmspassage förbi Rengårds kraftstation	Anordningar för nedströmspassage	Rengårdsdammen	Ökning Habitat 150 ha	1 st	-		
Fiskväg/utrivning av vandringshinder i Vajsjöns reglering SE720516-167449	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	7205497 - 711959		0,15 m	-		
Möjliggöra upp- och nedströmspassage vid Vajsjöns reglering	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	7205498 - 711959	Ökning Habitat 0 ha	0,15 m	-		

Uppströmspassage förbi Rengårds kraftstation	Uppströmspassage	Rengårdsdammen	Ökning Habitat 150 ha	-
--	------------------	----------------	--------------------------	---

Genomförda åtgärder (1 st)

Åtgärder som har genomförts i eller kring vattenförekomsten eller har en effekt på vattenförekomsten

Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspänn	Totalkostnad	Flaggor
Miljöersättning extensiv vallodling	Vallodling i slättlandskapet (enligt miljöstödet)	Utloppet av Vajsjön	Minskning Totalkväve st/år Minskning Totalfosfor st/år	20 ha	2010 - 2014		

Risk

Risken för att en miljö kvalitetsnorm inte följs och att en god miljöstatus inte uppnås ,

Klassificering

Riskbedömning ?

Risk att Ekologisk status/potential inte uppnås 2015

Risk att Kemisk status inte uppnås 2015

Risk att Kemisk status (exklusive kvicksilver) inte nås till 2015

Risk att Ekologisk status/potential inte uppnås 2021 ■ Risk

Risk att Kemisk status inte uppnås 2021 ■ Risk

Miljöövervakning

Övervakningsstation	Program	Undersökning	Programspecifikt ID	Programspecifikt namn
Vajsjön	VER, Västerbottens län (Växtplankton i sjöar)	Växtplankton i sjöar		Vajsjön
Vajsjön	VER, Västerbottens län (Växtplankton i sjöar)	Vattenkemi i sjöar		Vajsjön

Skyddade områden

Område	EUID	Områdestyp
Avloppskänsliga områden, inlandsvatten, fosfor	SELK001	Avloppsvattendirektivet

Typindelning

Värde

Typindelning/Typtilhörighet ?

Vattentyp - Sjö	S2SSYN
Vattenkategori	Sjö
Limnisk ekoregion/Kustvattentyp	Norrlands inland, under högsta trädgränsen över högsta kustlinjen
Djupkategori	Grund: Maxdjup ≤ 5 m/ Medeldjup ≤ 4m
Yta	Liten: ≤ 10km ²
Färg (Humus)	Ja - >50 mgPt/l
Bakgrundsalkalinitet	Nej - ≤ 1,0 mekv Alk

Vattenversion

I följande versioner har detta objekt existerat

Version	Datum
Ytvatten innan versionshantering	2011-05-09 12:09
SVAR_2010_1	2011-10-17 12:07
SVAR_2012_2	2012-11-08 09:07
SVAR_2016	2017-06-20 09:29

Cykel

Förvaltningscykel 1 (2004 - 2009)

Förvaltningscykel 2 (2010 - 2016)

Förlängning av förvaltningscykel 2

Förvaltningscykel 3 (2017 - 2021) (aktuell)

Vattentyp

Vattenförekomst

Vattenförekomst

Vattenförekomst

Vattenförekomst

Kontakta Länsstyrelsen i Västerbotten**E-post** AC-DL-bersek@lansstyrelsen.se**Hemsida** <http://www.lansstyrelsen.se/vasterbotten/Sv/miljo-och-klimat/vatten-och-vattenanvandning/vattenforvaltning/Pages/default.aspx>